

TIEDOTE, julkivapaa to 2.11. klo 20.00

Neurologipäivät 2023: Vuoden nuori tutkija -palkinto Juho Joutsalle

Suomen Neurologinen Yhdistys jakaa Vuoden nuori tutkija -palkinnon ansioituneelle kliinisen neurologian tai neurotieteiden tutkijalle. Palkinto myönnetään neurologian professori, ylilääkäri Juho Joutsalle, joka on tutkinut aivoverkostoja ja neuromodulaatiohoitoja.

Neurologian professori, ylilääkäri **Juho Joutsa** (40) on nuoresta iästään huolimatta ehtinyt tehdä kansainvälisesti merkittäviä avauksia aivosairauksien tutkimuksessa. Joutsa on tutkinut neurologisten ja psykiatristen sairauksien taustalla olevia aivoverkostoja ja kehittänyt niiden pohjalta uusia neuromodulaatiohoitoja. Joutsan työ mm. riippuvuussairauksien hoitokohteiden määrittämisessä on herättänyt laajaa kansainvälistä huomiota.

”Toimin usean perinteisen oppiaineen rajapinnassa ja yhdistelen työssäni mm. neurologista, neurofysiologista, psykiatrista, matemaattista ja tietoteknistä osaamista. Pyrin aivoja kuvantamalla tutkimaan aivoverkostojen roolia eri sairauksien oireiden synnyssä ja löytämään aivoista uusia hoitokohteita”, Joutsa kuvailee.

Joutsa on tutkinut mm. riippuvuussairauksien syntymekanismia – ja sammumista – aivovaurion kokeneilla potilailla. Jotkut ovat ennen aivovauriota olleet esimerkiksi innokkaita tupakoitsijoita, mutta jättäneet tupakan vaurion jälkeen. Joutsa kollegoineen on löytänyt riippuvuuksien sammumisen välittävän aivoverkoston (Joutsa ym. *Nat Med* 2022).

Joutsan tapa tutkia aivoverkostoja ja niiden yhteyttä oireisiin on avannut mahdollisuuksia moniin eri tutkimussuuntiin.

”Tällä hetkellä johdan kansainvälistä tutkimusta, jonka tavoitteena on laatia diagnostiset kriteerit ja hoitosuositukset aivoverenkiertohäiriöiden aiheuttamiin liikehäiriöihin. Mukana on 15 tutkimuskeskusta ympäri maailmaa sekä joukko arvostettuja neurologeja. On hienoa olla mukana tällaisessa jo näin varhaisessa vaiheessa uraa.”

Harvard muutti suunnan

Ratkaisevaa Juho Joutsan tutkijan uralle olivat vuodet 2016–2018, jotka hän vietti post-doc -tutkijana Harvard Medical Schoolissa ja Massachusetts General Hospitalissa. Yhdysvalloissa hän oppi, miten tiedettä pitää ja kannattaa tehdä.

”Siellä ajateltiin kunnianhimoisesti, että *Go big or go home*. Tutkimusta lähdettiin tekemään polttavimmasta ja merkittävimmästä kysymyksestä, eikä siitä, mihin jo osataan etsiä vastausta. Mikään takaisku ei myöskään ollut tappio, vaan mahdollisuus parantaa työtä. Näitä oppeja olen pyrkinyt noudattamaan”, Joutsa pohtii.

Sittemmin Turkuun kotiutunut Joutsa on seurannut suomalaista tutkimusmaailmaa ristiriitaisin tuntein.

”Meillä on valtavasti potentiaalia – laadukasta tutkimusta ja tutkimuksiin sitoutuvat potilaat. Mutta samaan aikaan ollaan ehkä turhan vaatimattomia eikä haluta ravistella tiedekenttää. Vaatimattomuuteen on toki monta syytä eli mm. tutkimusrahoituksen niukkuus, tutkijatoimien puute sekä ajattelumalli, jossa julkaisumäärät ajavat tutkimuksen laadun edelle. Toivoisin kuitenkin tutkimuskenttään ripauksen lisää kunnianhimoa.”

Tutkimus on yhteistyötä

Nyt myönnetty Suomen Neurologisen Yhdistyksen Vuoden nuori tutkija -palkinto ei ole Joutsan ensimmäinen tunnustus, vaan hänelle myönnettiin Duodecimin Nuoren tutkijan palkinto vuonna 2020.

”Olen kiitollinen tunnustuksista, ne kannustavat jatkamaan. Tutkijan arki on usein raadollista kilpailua työmahdollisuuksista ja rahoituksista. Palkinto antaa uskoa omaan työhön sekä itselle että muille.”

Joutsa haluaa jakaa kiitosta myös yhteistyökumppaneilleen, sillä lääketieteellinen tutkimus ei koskaan ole sooloprojekti.

”Minulla on ollut upeita ohjaajia ja mentoreita. Olen myös saanut tehdä töitä fiksujen ja taitavien kollegojen kanssa. Yhteistyöllä voi aina saavuttaa enemmän kuin keskittymällä vain omaan hommaansa.”

Yhteistyön merkitys korostuu Joutsan uralla myös siinä, miten sitoutuneesti hän pyrkii kehittämään paitsi tutkimustoimintaa myös neurologiaa laajemmin. Hänelle on tärkeää kouluttaa nuoria osajia ja lisätä tietoisuutta neurologin työstä.

”Neurologian erikoistumisala on kansainvälisesti todella kilpailtu, mutta Suomessa alan vetovoimaisuudessa olisi parantamisen varaa. Monet mieltävät neurologian hyvin konservatiiviseksi erikoisalaksi, mutta se on vanhaa tietoa. Ala on mullistunut 20 viime vuoden aikana, ja nyt tarjolla on hoitoja, joista aiemmin voitiin vain unelmoida.”

Eikä neurologian nopea kehitys ole pysähtynyt, päinvastoin. Juho Joutsa ennakoii, että seuraavien vuosikymmenten aikana tullaan ottamaan isoja kehitysaskelaita.

”Koko ajan kehitetään uusia, innovatiivisia hoitokeinoja ja lääkkeitä. Esimerkiksi Turussa otettiin vuosi sitten käyttöön HIFU-laite, joka on erittäin tehokas hoito essentiaaliseen vapinaan. Tulevina vuosina sillä voidaan mahdollisesti hoitaa muitakin oireita. Uskon, että neuromodulaatio-, stimulaatio- ja leesihoitot tulevat voimakkaasti lisääntymään. Tämä on upeaa aikaa työskennellä neurologina!”

Roolit: Neurologian professori Turun yliopistossa, ylilääkäri Tyks Neurokeskuksessa

Palkinnon myöntöperusteet: ”Joutsalla on nuoresta iästään huolimatta aktiivinen tutkimusryhmä ja tutkimusnäyttöinä mm. yli 100 vertaisarvioitua tieteellistä artikkelia, joista lukuisia alan arvostetuimmissa tiedelehdissä. Hän on jo ohjannut neljä väitöskirjatutkimusta, ja yli 10 väitöskirjaprojektia on meneillään.”

Erikoisosaamisalueet: Neuromodulaatiohoidot, liikehäiriösairaudet, riippuvuudet

Lisätiedot

Suomen Neurologisen Yhdistyksen pj., professori, ylilääkäri Valtteri Kaasinen, Tyks, p. 050 498 9109, valtteri.kaasinen@tyks.fi

Haastattelu- ja kuvapyynnöissä auttaa Neurologipäivien tiedottaja Marjo Tiitto, p. 050 395 6139, marjo.tiitto@tiittomedia.fi.